

Numerul 14. **Oradea-mare 5/7 aprilie 1898.** Anul XXXIV.
 Apare duminica. Abonament pe an 8 fl., pe 1/2 de an 4 fl., pe 3 luni 2 fl. Pentru România pe an 20 lei

După un an.

(Din „Tempeste“ de Ada Negri.)

Când, noaptea, stau și cuget
 Că tu așa departe ești de mine,
 Și-mi înfloară sufletul
 Cumplitul gând că te iubesc zadarnic
 Și că iubirea asta me va pierde;

Când tremurând de groază,
 Îmi dic, că poate nici t'ei mai întoarce,
 Că toate au o margine,
 Că te-am iubit ca 'n veci să plîng stîngeră,
 Ah, crede-me, îmi vine-așa o milă

De mine și de tine:
 Aș vrea atunci să fiu de nou copilă,
 Să mai repet cucernică
 Naiva și curata rugăciune
 Ce me 'nveță s'o spun sărmana mamă.

Și 'n pat îngenunchiată.
 Împreunându-mi mâinile, pierdută,
 În luptă cu 'ntunericul
 Năltîndu-mi ochii înecați în lacrimi
 Strig: „Tatăl nostru, care ești în ceruri!“

Trad. de

A. VLAHUȚĂ

Două bilete pierdute . . .

Lui Gherea.

(Fine.)

Deodată, se aude sgomot ușor în casă . . . În sferșit, s'au deșteptat . . . Musafirul se scoală 'n picioare, tușește și pune mâna pe bordul pălăriei. În acelaș moment ușa se deschide și se arată 'n prag chipul neșesălat al fetii:

— Haoleu, mamă! săriți! c'a venit hēla iar!

Femeile sar degrab:

— Iar ai venit, nebunule? întrebă Țica.

— Ai venit iar la belete, ai? strigă bētrāna.

Și, până să n'apuce dl Popescu să salute măcar, se pomenește flească, drept în ochi! o strachină cu prune sleite:

— Na belete!

— Să pui să ne omoare, nevinovate, la poliție, ai? oțule!

Și după ce i-au luat vēțul, trage-i, pumni, palme, și pe urmă care cu ce apucă, baba cu o crătiță, fata lu o scurtătură de lemn și femeea cu un tirn, și tăvăcește-l p'ân noroiu:

— Na belete! na belete!! na belete!!!

Așa tăvăleală, mai rar, ce-i drept.

— Când au ostenit bine chivuțele, a plecat și dl Lefter, destul de ostenit și dumnealui, dar repede, și cu capul gol, de degrab ce-i eră, și chivuțele după el:

— Hó! Hó! nu mai vrei belete? să mai vii la belete! hó! oarrba!

Pe la șapte și jumătate dl Popescu eră acasă. Consoarta su nu dormise toată noaptea de grije. Co-coana, vēdēnd halul omului, s'a pornit pe plāns . . . De cu seara, venise un prietin de la minister și lāsase o scrisoare . . .

O citește:

„Dragă Leftere,

„Astăzi, când am plecat de la canțilerie, dl Geor-

gescu, șeful, mi-a dis să te anunț că, dacă mâne nu vii la serviciu, poți să nu mai vii deloc, căci face raport de destituire și pune să spargă broasca sertarului teu, unde ai incuiat dosarul cu afacerea Goldstein. Au venit astăzi trei deputați și au făcut gură că se trăgănează lucrările. De mâne, începem, pentru cât o ține Camera, cântăria la 8 dim. Te rog, în interesul teu, vino negreșit. Șeful e turbat reu.

„Al teu fidel amic,
„Mitică“.

La opt și cinci, dl Lefter, spălat și premenit, sue treptele ministerului. Întreabă pe aprod :

— Șeful a venit ?

— Acușica, răspunde aprodul. A ordonat să mergeți imediat la dumnealui.

Dl Popescu grăbește și intră foarte umilit. Șeful, care se plimbă de colo până colo, cu mâinile în busunar, cum îl vede, se oprește :

— Ai venit, domnule ?

— Da, domnule Georgescu . . .

— Aici nu sunt domnul Georgescu, domnule ! aici sunt domnul șef . . . Să-mi aduci la moment dosarul afacerii Goldstein . . . și altădată să știi că te dau afară ! Statul nu plătește impiegații ca să facă beții noaptea, și ziua să zacă, — uite ce prăpădit ești ! — în loc să vie la datorie . . . M'ai aușit ? . . . Mergi de-mi adu dosarul !

Impieगतul iese impleticindu-se. Se duce la masa lui de lucru, descue sertarul și apucă nervos un vraf de hârtii. Când dă să pună vriful pe masă, scapă p'ntre degete jos o hârtiuță mică îndoită. S'apleacă — o ridică — o privește lung — dă un țipăt . . .

Toți șteii ! toți au murit ! toți mor ! numai Norocul trăește și va trăi alături cu Vremea, nemuritoare ca și el ! . . .

Sunt aci ! . . . aci, biletele ! . . . aci a fost soarele strălucitor căutat atâta timp orbește.

Dl Lefter e liniștit — aceea liniște a mării care, înțelenită în fine, vrea să se odihnească după sbuciumul unui năprasnic uragan ; fața ei este senină fără nici un creș, pe când în fundu-i zac atâtea sfărâmatuiri de corăbii înghițite pe de-a pururi înainte de a fi putut ajunge la liman. — El ascunde 'n sin, între flanelă și piele, într'un plic de pânză, cele două bucașele de hârtie tipărite conabiu, ca muchea unor farfurii pierdute pe veci. Surișând de această reminiscență vizuală, se 'ncheie la jiletcă fără pripă, se așează bine în jețul seu de mușamă și așterne cu mână sigură, pe o coală de hârtie ministerială, următoarea compoziție, care, sub forma-i laconică, ascunde atâta bogată ironie :

„Domnule ministru,

„Sănătatea mea prea delicată nu-mi permite să mai suport asprimitile de tot felul ale serviciului.

„Ve rog dar respectuos să binevoiți a-mi primi demisia din postul ce ocup la acest onor. minister.

„Binevoiți, etc.

„Eleutheriu Popescu“.

Ia apoi dosarul și demisia și intră cu pasul hohotit la șeful, care lucrează cu nasul vârit în hârtii :

— Domnule șef, iată dosarul Goldstein.

— Bine, răspunde superiorul fără să ridice capul. Lasă-l aici.

— Și mai iată, „domnule Georgescu“, ve rog foarte mult, și demisia mea.

— Bine . . . las-o aici.

— Ve salut.

— Bine . . . du-te.

După ștece minute, omul care a scuturat în fine jugul nesuferitei robii, intră la bancherul unde au fost depuse biletele *en gros* :

— Me rog, unde se 'ncasează câștigurile de la lotăriile cari s'au tras alaltăieri ?

— Fondul e depus la Casa de depuneri, dar poate cineva să le 'ncaseze și prin noi. Aveți vr'un bilet câștigător ?

— Am . . . doue câștigătoare, răspunde fără afectare dl Popescu, și arată de departe biletele ținându-le grațios între doue degete.

— Sunt câștiguri mari ?

— Măricele . . . Amândoue câștigurile cele mari ?

Bancherul deschide niște ochi plini de admirație și ștece dând să ia biletele :

— Dați-mi vae, me rog.

Dar dl Lefter retrage încetinel mâna, desdoește biletele și întreabă :

— N'aveți listele oficiale ?

— Ba, da. Iată-le.

— Me rog, ștece dl Lefter cu vorbă respicată, avem odată : zero-șapte-ștece-și-șese-de-mii-trei-sute-opt-ștece-și-patru-Universitate Constanța.

— Nu, răspunde bancherul : una-sută-și-noue-mii-cinci-sute-doue-ștece.

— Dă-mi vae, nu me 'ncurcă : una-sută-și-noue-mii-cinci-sute-doue-ștece București-Astronomie.

— Ba, pardon, ștece bancherul . . . București-Astronomie-zero-șapte-ștece-și-șese-de-mii-trei-trei-sute-opt-ștece-și-patru.

Dl Lefter nu-și dă seama bine de ce, dar simte o sfârșeală și cade, alb ca porțelanul, pe un scaun lângă canton, întinșând machinal mâna cu biletele. Bancherul le ia : se uită bine la liste, la bilete, la posesorul lor, și, zimbând și el fără afectare, ștece dlui Lefter, care ascultă stupid :

— Uite ce e, stimabile : v'ați înșelat . . . și iacă de unde provine . . . Dumneata ai . . . Cum s'a întemplat . . . Al dracului ! . . . Dumneata ai la una tocmai numărul care a câștigat la ailaltă și . . .

— Și . . . ce ?

— . . . și vice-versa.

Cum aude cuvântul vice-versa, dl Lefter se face vênșt ca ficatul și se ridică isbucnînd cu volubilitate supremă :

— Vice-versa ! Nu se poate, domnule ! peste poate ! Vice-versa ? Asta-i șarlatanie, me 'nșelegi ? Ve 'nvășt eu minte pe dv. să umblați d'acu 'ncolo cu infamii, și să ve bateți joc de oameni, fiindcă este o exploatare și nu ve mai săturați ca vampirii, pierșând toată sudoarea fiecare om onest, de oarece se 'ncrede orbește în mofturile dv. și cu tripotajuri ovreieșci de bursă, care sântem noi proștii și nu ne 'nvăștam odată minte pentru ca să venim, me 'nșelegi, și să ne revoltăm . . . da ! să ne revoltăm ; așa să șciți : proști ! proști ! proști !

Ș'a 'nceput să se jelească, să se bată cu palme peste ochi și cu pumni în cap și să tropăe din picioare, făcînd așa un tărăboiu, încât a trebuit bancherul să ceară ajutorul forței publice ca să scape de dl Lefter . . .

Dacă aș fi unul dintre acei autori cari se respectă și sânt respectați, aș încheia povestirea mea astfel . . .

. . . Au trecut mulți ani la mijloc.

Într'un târziu, cine visită mănăstirea Țigănești

putea vedea acolo o maică bătrână, oacheșe, înaltă și uscată ca o sfântă, cu o aluniță mare pėjoasă d'asupra sprincenci din stânga și cu privirea extatică. Ea nu scotea un cuvânt, nu voia să răspundă la nici o întrebare; nu făcea nici un reu; eră din potrivă foarte blândă. O singură apucătură denunță oarecum că, sub fruntea ei senină, clipea o minte cu reașimul desrădecinat: toată ținutarea, maica Elefteria culegea, te miri pe unde le mai găsiă, cioburi de străchini, pe cari le ascundea cu scumpătate în scunda ei chiliuță.

Tot într'un timp, colo departe, în chaosul sgomotos al Bucureștilor, trecătorii puteau vedea un moșneag micuț, intrat la apă și scofilit, plimbându-se liniștit, cu acea liniște a mării, care, potolită în sfârșit, vrea să se odihnească după sbuciumul unui năprasnic uragan. Bătrânelul se plimbă, regulat, — dimineața, de colo până colo pe dinaintea Universității — seara, cum resăriau astrii, de giur împregiurul Observatorului pompierilor dela bifurcarea bulevardului Pake, — șoptind mereu, cu un glas blajin, același cuvânt: „Vice-versa! . . . da, vice-versa! . . .” — cuvânt vag ca și vagul vastei mări, care, sub fața-i fără creș, ascunde 'n tainicele-i adâncuri stâncoase cine știe câte corăbii, sdrobite înainte de a fi ajuns la liman, deapururi perdute!

Dar . . . fiindcă nu sânt dintre acei autori, prefer să ve spun drept: după scandalul dela bancher, nu știu ce s'a mai întâmplat cu eroul meu și cu madam' Popescu.

CARAGIALE.

E prea târziu.

*Fu nu mai am pe lume patrie
Căci unde merge tot pustiu . . .
O scumpe iluziuni deșarte
Vați stîns . . . și-i prea târziu.*

*Purtat pe căi întunecate
Ași ce vreau singur un mai știu,
Cipresi triști la groapa-i rece
Șoptesc: îi prea târziu.*

*E nu mai am nimic pe lume,
Pe unde merg pe unde vin
Îmi e că totul trist îmi spune
Cuvântul: prea târziu.*

TRAIAN MIHAIU.

Cugetări

„Se vorbește de el!” e un elogiu. — „Se vorbește de ea!” e un blam.

Fericirea sau nenorocirea la bătrânețe nu e de ordinar decât rezultatul vieții noastre trecute.

Numai ura are memorie; recunoștința a perdut-o.

Cine n'a simțit nevoia, nu știe ce e fericirea.

Schițe din Italia.

R o m a.

(Urmare.)

Virginele vestaline, templul și locuința lor (Atrium.)

Afară de monumentele amintite până aci, se mai află în for încă două zidiri, și aceste numai în ruine, cari stau în față cu cele de cari ne-am ocupat mai în urmă, în partea dreaptă a stradei des pomenită, via sacra: Templul Vestalinelor și Atrium sau locuința aceloră.

Prima și cea mai veche biserică a Romei a fost cea a zeiței Vesta, a cărei zidire ne revoacă în memorie fundarea Romei, înse ruina înaltă de mărimea unui om și de formă rotundă, ce ne stă înainte, e din timpurile mai târzii. În sanctuarul rotund conduc trepte dinspre resărit, a căror remășițe se ved și până ași și în față cu aceste trepte eră ușa templului rotund. Pe dinafară eră încungiurată cu 20 colonne de stil corintic și aceste împreunate cu gratii, afară de cele de lângă poartă. Partea superioară — așa precum o descrie Lanciani — avea formă de cupolă, cu o deschidătură, prin care eșia fumul focului din vatră, pururea păzită și grijită de vestaline.

De oare-ce vestalinele, aceste călugărițe păgâne, aveau un rol de mare însemnătate în cadrul constituțiunei romane, îmi iau voie a me ocupă aci mai îndins de ele.

În ziua de 9 iunie, a fiecărui an, în biserica vestalinelor se serbă un mare praznic, și anume: Din cele mai depărtate părți a orașului, matroane onorabile se grăbiau desculțe cătră biserica vestalinelor, ca s'aducă sacrificiu zeiței gospodăriei și să-i împloare binecuvântare. Jertfa constă din o prăjitură adusă pe un disc cât se poate mai simplă. Serbarea se ținea în memoria timpului vechiu, când nu se măcinau bucatele nici se cociau, ci numai se prăjiau lângă foc; prăznuiau atunci nu numai femeile ci și morarii și brutarii; — ba și catării și măgarii cari învêrtiau morișcele, aveau odihnă. Apoi pe acestia îi împodobiau legându-le la gât fel de fel de prăjituri. În ziua aceea nu legau căsătorie, nici nu țineau adunare și pertractare la tribunal. Cu un cuvânt, în ziua de 9 iunie numai călugărițele vestaline erau ocupate mai mult, căci lumea romană peste tot prăznuia și încetă de a lucra.

Vestalinele se înrolau din familii de cetățeni liberi și de bun renume; alegerea o făcea pontifical suprem, și trebuia să fie fete de 7—10 ani fără nici un defect corporal, acele pe cari le alegea, le și introducea în ordul virginelor vestaline. Introducerea se făcea cu mari și însemnate ceremonii, și încă cu cooperarea augurilor, cari cu mare atențiune căutau, că ce semne se arată pe cer, și dacă semnele erau favorabile, atunci fetița designată se conducea în casa de caritate a vestalinelor, unde i se tundeă părul, pe care ea însaș trebuia să-l acașe, în semn de sacrificiu, pe arborele secular numit lotuscapillata. Apoi se îmbracă cu o haină albă și capul i se înțorțolă cu pantlice albe, și numai cu prilejul când aduceau sacrificiu, își acoperiau capul cu un vâl tivit cu cordea roșie. După aceea se promitea, adeca făcea vot întărit prin jurământ, că timp de 30 ani va servi zeiței Vesta, păstrându-și cu scumpătate inocința sufletească și trupească.

În fine, ca toate cele ce se întimplă în lume cu ceremonii și cu solemnități, așa și asta se termină cu ospăț, adică cu un fel de banchet, la care erau invitate și cele patru vestaline mai bătrâne. Sînt convinși, că cu toții am dorii să șcim, că oare ce fel de mîncări au putut pune pe masa vestalinelor aceia cari aranjiau ospățul? Cîtînd și resfoind prin cărțile de arheologie, am dat de o notiță, care ne înșiră toate mîncările și beuturile ce se aduceau pe masă cu atari ocațiuni. Ospețele, cari le fac oamenii în ziua de azi, nici pe departe nu se pot compara cu cele din vechime, și dacă cele aranjate în casa modestă a vestalinelor au fost pompoase și luxoase, cum vor fi fost cele date de boerii, adică de patricii timpului acela. Ideea despre unele ca aceste numai așa ne vom forma, dacă vom vedea mai întîiu, că ce se pune pe masa vestalinelor? — Pentru escitarea apetitului aduceau: Raci de mare, lampretă (*Petromyzon marinus*), stridii proaspete (*ostriga*) și alte multe soiuri de bucături pentru gurmanđi; mai departe: sturz de brad și friptură de pui cu șparangă; după aceste, pasere de smochin, spinare de căprioară, gligan, găină friptă în aluat, apoi iară pasere de smochin și doue soiuri de murice (scocică de purpură). Am înșirat 10 feluri de mîncare și la prîndul adevărat tot n'am ajuns. Acela eră cam simplu (?) eră adică așa de simplu, de constă din următoarele bucate: cap de gligan, pașet de pește, piept de porc, uzer de vacă, apoi friptură de rață, de iepure și de clapou. La aceste s'a mai adaus fel de fel de prăjituri, de poame și cele mai delicate vinuri. Din bogăția mesei e evident, că vestalinele nu duceau lipsă.

Mai erau provădute cu fel de fel de privilegiiuri din partea statului, și anume: persoana lor eră sfîntă, cine ar fi cutezat a le atacă în ori-ce mod, se pedepșiă cu moarte. În stradă erau salutate cu cea mai mare venerațiune și în teatru aveau loc lângă logia împăratesei. Într'atîta erau deenerate, că la cas, dacă cutare judecat la moarte, conveniă cu vre-o vestalină cînd îl duceau la eșafod, numai decît eră agrățiat. Încrederea necondiționată ce avea poporul roman în ele, se manifestă și într'aceea, că lor li se comunicau toate secretele de stat, li se dădea întru pază toate documentele și decretule de importanță și interes public de stat, asemenea și insigniile sfinte ale imperiului. Încă și după moarte erau privilegiate, înmormîntându-se în lăuntru murilor orașului.

Cam aceste erau privilegiile de cari se împărțiau vestalinele, le și meritau, fiind că aveau un serviciu foarte greu, apoi precum ăice italianul: „Ogni fatica merita il suo premio” — întocmai și ele. Serviciul greu și împreunat cu mare responsabilitate consta într'aceea, că fetița care a făcut votul îndatinat, timp de 10 ani învîșă modalitățile cultului arcan a deștei, care cult alți 10 ani trebuia să-l îndeplinească, și după aceea încă 10 ani trebuia să instrueze pe fetițele novitii. Părțile principale a serviciului erau: să poarte apă din isvorul numit Egeria, pentru curățirea și spălarea bisericii, care întotdeauna trebuia să fie curată ca oglinda, să grigească, ca focul etern să nu se stîngă, să contempleze flacăra focului, să îndeplinească rugăciunile dîlnice pentru binele și prosperarea imperiului roman și să pregătească mola sabsa pentru sacrificiu.

Toate aceste aveau să le implinesca cu cea mai mare punctualitate, pentru că si cea mai minuțioasă întrelăsare ori abatere de la regulele prescrise, în cel

mai sever mod se pedepșiă de cătră șeful lor, care eră pontifex maximus.

În cas, dacă cutare vestalină frîngea votul făcut în ceva mod dehoneștător, Plutarch ăice, că se îngropă de vie lângă porta Collina.

După 30 ani li se da voie liberă, ca să rămînă și mai departe între vestaline, ori dacă voiă, să iasă în lumea mare, unde se puteau și mărită. Ceca ce înse rar se întimplă, că de comun rămăneau între păreții atriului lor.

Atrium Vestae sau casa vestalinelor descoperită în anii 1883—84, eră în partea ostică a templului. De loc lângă prag eră o capelă, care din punct de vedere arhitectonic, formă o adevărată gemă a arhitecturii greco-romane, și a cărei ruine în așa întregime stau ađi imprașciate în valea forului, că adunate din nou, s'ar pute reconstrui capela pompoasă de odinioară. De la capelă, în dreapta, se înalță treptele pe cari se făcea intrarea. În timpurile de demult aici se începea clausura, de unde, afară de pontificele șef, alt muritor nu avea intrare.

De loc la intrare dăm peste trei lespeđi de marmoră cu inscripțiuni, aici se estinde curtea lungă de 60 și lată de 24 m., care odinioară eră încungiurată de un foișor (*peri stylium*) în formă patrată, ornat și format de colonne de marmoră prețioasă. Ici-cole se mai vîd bazele columnelor și urmele cancelor de piatră dintre colonne. În mijlocul curții eră sanctuarul (*penetralia*), în care se păstră Paladiul adus din Troia și alte relicvii de a statului. În apropierea penetralicii se află o piatră cu un mic basen, din care purtau vestalinele apa necesară pentru îndeplinirea sacrificiului. În partea ostică a peristyliului, ceva mai înalțat ca curtea, se află atrium, aceasta eră o sală lungă de 12 și lată de 9 m., pavimentul de marmoră strălucitoare și astăđi. Aici atît în partea dreaptă, cît și în cea stîngă, se află câte trei odăi, cari probabil că au fost dormitoare; în partea dreaptă a curții se vede a fi fost cămara, culina și alte odăi.

În partea din dreapta a curții dăm peste păreții ruinați alor trei odăi, de desubt se vede a fi fost pivniță, iar de asupra odăilor scalda. Partea locuinței vestalinelor descrisă până aci, se vede a fi fost zidită încă înainte de incendiul din timpul lui Nero.

În partea de cătră Novavia, zidită mai tîrziu, dăm de ruinele alor 9 odăi, dintre aceste acele trei, cari sînt mai mari, posibil să fi servit de referector, casină și distragere. Se mai vîd niște ruine în câteva locuri, cari arată, că și în locurile aceste să fi fost ceva odăi, dar că spre ce scop, până aci nu s'a putut constată. Partea vestică nici acum nu e descoperită, aici se dă cu socoteală să fi fost grajdurile și alte șoproane.

Regia sau rezidența șefului preoților păgăni (pontifex maximus.)

Abia la trei pași distanță de la Atrium vestalinelor câteva ruine de fundament vestesc, că aici eră odinioară palatul numit Regia, de care am făcut odată amintire, fiind vorbă despre topografia forului. Considerînd înse, că din punct de vedere arheologic e de mare însemnătate, ne vom ocupa aci mai în estindere și de zidirea aceasta. După cum spune povestea, regia ar fi clădit-o regele Numa evlaviosul, și că de aici ș-ar fi guvernat imperiul. Mai tîrziu a devenit de reședința pontifexului suprem păgân. Afară de locul de adunare a pontifexilor, mai eră în Regia 2

O U E D E P A Ş C I .

capele, una dedicată zeiței Ops, alta zeului Marte. În cea dintâi numai virginele vestaline dimpreună cu pontificii aveau intrare; iar în cealaltă se păstrau cu mare grige lancele și scuturile cele sacre. Tradițiunea spune, că regele Numa într-o dimineață, când cu mâinile ridicate spre cer, se rugă dinaintea Regiei, de-odată a observat, că i-a cădut din înălțime un scut în brațe, și că tot atunci ar fi aușit un glas zicând, că imperiul până atunci va înflori și va susține, până ce Romanii vor păzi și grigi scutul acesta. Regele apoi, ca să poată păstră mai sigur scutul, a dispus, ca un maiestru isteț să-i facă încă unspre-zece scuturi asemeni celui sacru, le-a și făcut măiestrul, dar cu atâtă artă și perfecțiune, de însuș Numa nu eră în stare a deosebi scutul original de cele făcute.

Când erumpea ceva bătaie, atunci beliducele atin-gând scuturile și lancele sacre strigă: „Mars vigila!“ „Marte păzește-ne!“ Și prin aceasta invocă ajutorul „zeului“ resbelului.

În prima zi a lunei lui mărtisor se adună multă lume înaintea palatului Regia, atunci șeful preoților aducea sacrificiu zeului Marte, pe care-l adorau nu numai ca pe zeul resbelului ci și ca pe al agriculturii și a prăsirei vitelor. După terminarea jertfei, preoții numiți salii saltau și cântau în giurul altarului lovind cu mâna scuturile sacre, și poporul care cu evlavie asistă, eră de credința, că la sunetul scuturilor se departă din oraș spiritele cele rele. De aici apoi însoții de sunetul trompetei încungiurau întreg orașul tot cântând și saltând. Asta o repetau mai în toată ziua în decursul lunei lui mărtisor.

În 14 martie, preoții salii erau primiți și ospetați în Regia de pontifex maximus. Cu o astfel de ocaziune s'a întâmplat în an. 44, că scuturile sacre des amintite, noaptea în mod miraculos, s'ar fi ciocnit la olaltă, și în ziua următoare Iuliu Cesar a fost ucis de câtră conjurați.

Regia a ars în mai multe rânduri, și tot de atâtea ori a fost reconstruită și zidită. Câteva ruine din palatul acesta s'au aflat împrăsciate între biserica lui Castor și a Faustinei. Pe perețele din partea sudică și pe cel din cea vestică, erau scrise în piatră numele oficianților mai înalți și a beliducilor victorioși (fasti consulares și fasti triumphales). Câteva fragmente din diarele aceste (fasti Capitolini) mai sus-tau și azi în Palazzo di Conservatorio.

Templul lui Iuliu Cesar.

Imediat lângă palatul Regia dăm de ruinele a unui edificiu de formă pătrată, care eră de demult Aedes divi Juli, biserica alui Iuliu Cesar. În ziua de 19 martie an. 44 in. de Chr. un fapt oribil s'a petrecut în for anume: aceea a fost ziua înmormântării alui Iuliu Cesar, care a fost cel mai renumit beliduce și bărbat de stat al Romanilor. Cesar a fost bărbatul pe care senatul și poporul roman l-a numit de părintele patriei, a cărui ziua a nașterii aproape lumea întregă o ținea de serbătoare și a cărui nume luna a șaptea a anului și azi-l poartă. Și ce i-a fost sfârșitul? — a trebuit să cadă de victimă loviturilor de pumnal alui Brut și a soților lui în curia lui Pompei.

Aici unde ne aflăm acum în revista ținută în for a aședat Calpurniu Piso, socrul lui Cesar, pe catafale de fildeș cadavrul marelui bărbat, și de aici din catedra ridicată de însuș Cesar a ținut M. Antoniu cuvântarea funebră celebră, care într'atâta a impresionat poporul, care de altminteri în taină se bucură de moar-

tea lui Cesar, că a luat cadavrul să-l ducă în biserica lui Iuliu din Capitoliu, și aici să-i dea onorul din urmă. A fost înse împedecat de proclii și reîntorcându-se cu el în for, aici-l așeadă și aducând din palatele învecinate scaune și tot ce-a putut apucă, le aprinde și în entusiasmul cel mare tot ce au mai prețios arucă în foc: militarul aruncă arma și ordurile primite pentru vitejie, femeile ornamentele și tot ce aveau mai scump, și pruncii amuletele și jucăriile ce le aveau la sine. Vădând conjurații ucigași însuflețirea poporului imens, de loc pe neobservate a părăsit orașul. Focul rugului s'a stins, dar nu s'a stins și n'a perit pictatea și memoria poporului față de marele Cesar.

În locul acesta, de unde odinioară a resunat cuvântările numite filipice alui Cicero în contra lui Antoniu, August a clădit un templu, pe care în 18 august an. 29 l-a dedicat memoriei lui Cesar cel divinizat. Aici eră aședată statua de bronz alui Cesar și până renunită alui Apelles, ce representă pe Venus Anadyomene, în poziția cum se ridică din mare și își stoarce pērul. Pictura cu timpul s'a învechit, și atât de clasică a fost, că nu s'a aflat măiestru care s'o repareze.

(Va urmă.)

T. BULC.

Nu-î ūom sē nu sǎ tceamǎ dē muierē!

(În dialectul bǎnǎțǎnesc.)

— Dǎ dracului,¹ cǎ mē d'o amțeiș cu tochița² tǎ!

— Io așǎ-ți spun, cǎ ūomu trēbe sē sǎ tceamǎ dē muierē. Și tu vīdz, iar isci ūom, și trēbe sē tce calcǐ dupǎ mințē, dacǎ vrǎi sē faci casǎ cu mīnē, și sē-ți țieneascǎ traiu și mǎlaiu în vieață. Dacǎ nu, sǎ-nētatec bunǎ, nīc bǎșcǎșin!³ Io altcum casǎ cu teiniē nu fac! Mǎi audzito Hantǎtaru sē fiǎ fost undgeva pre lumē ūom, și sē nu sē tceamǎ dē muierē!

— Ba bǎș⁴ dracu poalte c'o mǎi fi audzit, ca bǎrbatu sē sǎ tceamǎ dē muierē, numa tu isci bīdǎ.⁵ Ai vrea tu sē mē inpropodgeșci, o sē-mi puni conciu în cap și sē mē faci muierotcǎ, și dē risu lumii și gīenii!⁶ Dar nu-ți tacǎ numa ha toacǎ cu astciē nǎrodzī,⁷ api⁸ iți arǎt ȳeu care-i mǎi marīē 'n casǎ!

— Ia tacǐ bǎrbatec, nu tce facē tu singur dē risu gīenii cu vorbilie tǎle, cǎ prēcum vēd ȳeu, numa tu nu sci, cīcē scie lumēa aialaltǎ toatǎ, cǎ bǎrbași sē tceam dē muierē!

— Ian lasǎtețe tu și nu mē chiula⁹ cu bǎlǎcǎriturilē¹⁰ tǎlē, și nu-mī tot ciotci¹¹ atǎtcea, cǎ acūș iți arǎt ȳeu cințe cǎntǎ 'n casǎ: cocoșu, o gǎina? Nu mē silī sē-ți încīng nēscīe curēlīe prēstē șēlīe,¹² și sē pomīnēscī dzīua în carē tceatǎ nǎstǎnīit¹³ prē lumē; api vi ținea mintee, cǎ muierilīe au sē sǎ tceamǎ dē bǎrbat!

— Ho! ho! ho! ho! Mē duc dupǎ doda¹⁴ Dochīa s'o chīem sē vinǎ aici sē sǎ ridǎ și ea dē teiniē; și sē nīe spunǎ: o sci ea cumva vr'un ūom sē nu sǎ tceamǎ dē muierē; cǎ io nicī n'am audzit cǎ ȳestē ūom prē lumē, sē nu sǎ tceamǎ dē muierē; dar am vēdzut și scīu, cǎ toți oaminii prē car' ȳi cunosc, sē tceam dē muierilīe lor.

— C'o fi vr'un loat dē draci, c'are-o fi bēut dzamǎ dē concī, dar ūom citǎv¹⁵ și cu mintcea 'ntragǎ n'o mǎi fi! Io mē mir de ține, ce-ți tuncǎ¹⁶ țīe nǎrodzīa asta 'n cap, dē nǎscotciș¹⁷ vorba asta: cǎ oa-

miniî s'ă s'ă tceamă d'ă muierî! O-ai fost ludzită¹⁸ la mintce, când o dzis popa la cununiia noastră: „și muieria s'ă s'ă tceamă d'ă bărbat“! ?

— Dac'o vrea! Am dzis ieu.

— D'undgie nu lie ia! Dzier ieu.

— A ba! Și cu'n lucru marie tce laudz! Mă, m'ă! Voinic ūom bărbatu m'ieu! Nicî n'am sciut, că poatce batce ș'o muierî! Stînsulîe¹⁹ și cîudgitulîe!²⁰ Nicî aia nu sci, că cine-ș batce muieria, îș batce nărocu²¹ cași. Nu sci tu că ūomu care-i ūom, măi binîe d'ă 'n cup-toriu, decăt în muierîe! Că-i tot una: o dai în minîe, o dai în teinîe. Și dac'ă tcear vidgea cineva, ar dzicie c'a nărodzît, tce bași singur ca ai n'iebunî! P'entru c'ă cine-șî batcîe muieria, s'ă batce singur. Iar singur (pre sine) numai ai²² n'iebunî s'ă bat!

Așă s'ă m'ănă din vorbîe, mai în fîicare dzi, n'iesce însurătîi; — un păpucariu cu păpucărița lui. Păpucariu vrea s'o 'nviștă păpucăriesce, iar păpucărița vrea s'ă-l pună subt păpuc.

Nu-i vorbă! Și ieu dzic, că ūomu-i binîe s'ascultce din dzecîe, una ș-a muierî! Dar baș²³ cum vrîa păpucărița, ca toatce, o alta și nimic, s'ă fiă după ea, ba 'ncă s'ă și tceamă bărbatu de ea, iar îi prea mult!

Ei, dar sciî dzicala românească: „Cum-i mama, așă-i și fata“. — Din ūou, pasere iesă“. — (La noi s'ă dzicie: „Din ūou d'ă drac, iesă puî de drac“, când se face asēmănare într'un copil r'eu și tatăl s'eu.)

Păpucărița noastră, așă audzîsă și v'edzuse că facîe mumă-sa cu tată-so! nicî cărc²⁴ nu cuteză naintcea m'ansa!²⁵ Noi, ai pașîi scim, că muierilor când nu li s'ă sfetcesce c'ieva după plac, s'ă pun p'ă schin-cîit;²⁶ și plâng, plâng, d'ă s'ă fi cu inimă d'ă peatră, tce-apuc'o milă d'ă iele! Mai v'ertos, dac'ă și can²⁷ dragă muieria.

Bîetu păpucariu, nesciînd v'eadu²⁸ muierî, mai c'ă-i vini și sc'ăpă s'ă plângă și iel de mila îei, și mu-cia²⁹ s'o 'mpiecîe cu dragum-drag și vorbîe domoalîe, dar nu marsă.³⁰ S'ă sculă, ș-o 'ncep'ă a băia³¹ și dragolî, cu vorbîe dulcî ca doar o tăcea; dar din c'ie iel o d'ezmîerdă mai tarîe, ea și mai tarîe boncîa,³² c'ântându-și n'ănărocu p'rest'ă care-o dat prin m'arîteș.

Dac'ă vrea păpucariu s'ă s'apropiă d'ă ea, s'o ia pre după cap ca s'o 'nblândzeasc'ă, că dîe!³³ îi p'ărea și lui r'eu c'o n'ăc'ajîsă, că ori c'ăruî ūom cumîntce, — ea, fugî de iel țîp'ând³⁴ ca d'ă ucigă-l crucîa și bată-l toaca din cîerîu³⁵ — înderept, amenîntându-l c'ă-i aruncă în obraz pre ce-o putcea punîe m'ana, și țîvliă ca de nopărcă,³⁶ încăt bîetu ūom tceamându-s'ă c'o da înraltce,³⁷ v'edzînd că nu-i modru d'a o împăc'ă, o lasă 'n pacîe și încep'ă a-șî c'ăut'ă d'ă lucru, c'riedz'end că d'ându-i pacîe, dor s'o ogoî.³⁸ Dar undgie s'o măi înt'emplat așă c'ieva! — Păpucărița, v'edz'end c'o lasă în pacîe, s'ă tr'ent'ei pr'un pat, și țîn'tce³⁹ la bocîiturî!

Așă o află odată plâng'end-c'ântându-s'ă, vecina și doda lor Dochia, c'ăreia d'ă ră⁴⁰ c'ie îeră, îi dzicîau muierile r'ele d'ă gură când s'ă sfădgeau, și nu mai sciau cu c'ie s'ă-i ia maú⁴¹ cu gura: „Arța,⁴² schiarța,⁴³ toaga, moaga“! surda, stcirba, ț-or picat m'ăsălile, c'îf'ent'ânându-șî⁴⁴ f'alcîlîe!

S'ă fie cu iertare, c'asta nu s'ă țînîe de vorba noastră, dar v'iedz, v'iedz, ca s'ă s'ă scîie c'înîe-i Dochia!

Înt'eb'ând, și spun'endu-i păpucărița ce, și cum-i taina, și c'ă d'ă c'îe plângîe; mama m'ie Doamne! mi țî-l lă⁴⁵ p'ă bîetu păpucariu la muștruîal!⁴⁶ Apoi țîn'tce Sandulîe la fișc'arî,⁴⁷ de-șî îeră mai milă d'ă iel. Ba-i viniă bîetului ūom s'ă pustîneasc'ă din casa lui!

Toatce i-o dzis, numa ūom d'omenie nu! Și la toatce o dat dgirîeptu Nușî, păpucărișî. Că de! Scișî dzicala: „Cioară la cioară! . . .

După c'ie v'edzî Dochia, că io loat maú cu r'ăspău,⁴⁸ ca o z'ănătărița⁴⁹ de fleancă c'ie îeră, o 'ntoarsă p'ă alta coardă mai domoală, can iac' așă: „Nu cu doica, nu!“ Nu tr'ebe⁵⁰ bărbatî s'ă fac' așă cu muierile lor! C'ie⁵¹ tr'ebe s'ă imble c'ie iele ca cu ūou. Bărbatî cari vreau s'ă aib'ă muierî frumoasă, tr'ebe s'ă lasă după iele, s'ă nu lie n'ăc'ajasc'ă, că muieria n'ăc'ajîtă, s'ă facîe o zbircitură urîtă, care ar fi rușinea bărbatului; că toată lumea scîie, că bărbatu c'ănîesc, are muierîe slabă.

Apoi ieu sciî că tu nu re-ai vrea s'ăi muierîe urîtă, o⁵² s'ă-șî dzic'ă lumîea că iesci un c'ănîe d'ă bărbat, carîe-s c'ărtcesce muieria de i s'ă uscă în picioărie! Dac'ă-șî placîe s'ăi muierîe frumoasă, nu p'erdz nimic, dac'ă lașî după ea! O! mama m'ie Doamne! Când ar fi f'acut Rusălin ala m'ieu cu minîe cum îmî spunîe Nușî că faci tu cu ea, nicî în podu grajdiului nu l'aș fi l'ăsat s'ă doarmă, dar înc'ă în casă! — Că doară nu ne-am m'arîtat noi s'ă v'ă fîm roabe, numa s'ă ve facîem oamîni! O n'ăi v'edzut tu p'ă socru-to cum ascultă și lasă toatce după soacră-ta, și ca binîe li'ă mîergîe! — Vecînu Gruia, cum vinîe cu plata dî la oenîe,⁵³ o d'ă lu Stana lui, și numa c'ăt'o libră-șî o p'riescîe d'ă doan și r'ăchîie; și v'edzutu-l'ai ca chișoșu-i când pleacă cu ea p'ă drum, că g'ândgîescî c'ă-i o păpușă! — O g'ândgîescî tu că Trăilă de p'rest'ă drum, ar fi așă d'ă bogat cumu-i, de nu l-ar fi țînut în fr'eu Pauna aia lui!? — Ba sî Pișta beșîu, carîe c'ându-i p'rin sat, îl tot cu t'êr'ent'et'eu⁵⁴ 'n gură; că dîe v'iedz tu! și iel dzicie c'ă-i d'ă neam domnîesc, d'ă n'emes; dar s'ă-l v'iedz acasă, c'ă-i „tutu-mutu“.⁵⁵ Și dac'ă s'ă înt'emplă vr'odată d'ă 'noptceadză la bîert, când vînîe acasă, tună⁵⁶ ca lotru și calcă ca mișu s'ă nu-l sîmtă muieria, că de s'o pomîni, s'ă scol vecîniî la larma îei, ce-o facîe cu iel. Apoi ce-i măi a dracului! Îl batce s'êracu p'ân' plângîe, ș-apui iar îl batce s'ă tacă! M'am rîs odată d'ă Jerji când m'o povîestît, p'ân' s'ă m'ă strîmb! Iei-c'o⁵⁷ cumperat Pișta, când o vînit sara dî la lucru, s'o oprît după d'atcîna lui la bîrt, undge-o înoptat, și ne ajîung'end acasa la vrîemea cînîi, Jerji o cîinat și s'o culcat. Pișta când o vînit, o tunat ca mișu 'n casă, s'ă nu-l sîmtă muieria. Lum'ênarea iar s'o tcemut s'o aprîndă, că ar sculă p'ă Jerji, ș-atuncî le ia. De fl'âmându-i fl'âm'and, dar nu scîie undge-i oala cu burfele. Caută 'n dgeal, caută 'n valîe; caută 'n coacî, caută 'n colo p'ă 'ntunerîe, și d'ă d'o oală p'ă cuptorîu; bagă m'ana 'n ea, și scoatce ce-află în ea, și s'ă punîe p'ă mojdgit,⁵⁹ apui s'ă culc'ă. — Când colo la dzîuă, nu-s scuteccile copilașului în oala de p'ă cuptorîu, undge le pus'ă Jerji s'ă s'ă moaîe p'ână la dzîuă! Audzît-ai tu s'ă fiă p'ășît și vr'un Rumun b'ăz'aconî⁶⁰ d'astcea?!

P'ă Ișîg jîdovu, care s'o dus măi anș'arț dî la noi c'ă nu măi avea d'ă vînzare nicî picî de cloșă, îl sci, c'ă îmblă tot d'una zgîerîat⁶¹ p'ă obraz d'ă jîdovoanîe! Dar p'ă domnî nu i-ai v'edzut, cumu-ș coșm'ândresc⁶² doamînelîe; le țucă m'ana și lie dr'ăg'alfesc, de țî măi drag s'ă tce uîșî la îei. Și sci de c'ie? Iei s'ă tceam d'ă ielîe! Așă dz'eu așă! T'ăman⁶³ așă-i!

(Va urmă.)

LIUBA-IANA.

SALON.

De la București.

Dumineca Floriilor. — Teatrul Național. — Ultimul concert simfonic. — O serată literară intimă. — Închiderea sesiunii Academiei Române — Pașcile la Constantinopol.

Dumineca Floriilor . . .

Încă de eri dimineața copiii intră cântând din casă în casă, fetițele cu cunună pe cap, băieții cu ramuri de salcie, și anunță vesel că a sosit serbătoarea frumoasă, dumineca Floriilor.

Diua aceasta are mare însemnătate aici și pentru cuvântul că ficează șfârșitul unui sezon.

Petrecerile, seratele, balurile și toate spectacolele au încetat. Multă lume a plecat și pleacă la Sinaia, la Constanța ori în străinătate să-și facă acolo Pașcile.

Capitala București a intrat într'o monotonie, obloanele întunecate anușă că stăpânii nu mai sunt acasă; iar colțurile stradelor, de altă-dată pline de afișuri, stau goale . . . E săptămâna Patimilor.

Pe cât de deslănțuite curg în celelalte săptămâni ale postului mare valurile veselilor de tot soiul, tot atât de grabnic se sistează pe toată linia la dumineca Floriilor tot ce e petrecere . . . Săptămâna cea din urmă se ține cu toată rigoarea. Până și prin restauranturi se găsesc mâncări de post. Stai acasă ori pleci undeva în țară sau în străinătate. Lumea se ocupă numai de serbătorile Pașcilor și ori cu cine te 'ntâlnești, numai decât te întrebă:

— Unde faci Pașcile?

Teatrul Național ș-a închis porțile sâmbătă seara cu Hamlet. Stagiunea, precum mi s'a spus, a fost foarte slabă. Resultatul material deprimător. Societarii, cari se împart pe venituri, au primit o dividendă din care nu pot trăi.

Din cauza asta a izbucnit un fel de crasă. Actorii sânt nemulțumiți. Direcțiunea asemenea. Iar publicul, la rândul seu, tot astfel.

S'a discutat de multe ori chestiunea Teatrului Național. În vara trecută dl ministru de culte Spiru Haret a cerut opiniunea mai multor bărbați competenți, cari i-au și presintat câte un memoriu. Dorim din inimă, ca chestiunea să se deslege cât mai curând, căci altfel cum este ați Teatrul Național nu mai poate rămâne.

Departa de a voi să dăm svat unor oameni mai inițiați în ale teatrului, să ne fie permis a observă totuș, că cu sistemul actual de societari nici odată nu se va pute obține nici un progres în ceea ce privește ridicarea artei și literaturii dramatice naționale. Prefacă-se teatrul într'o instituțiune culturală a statului, aibă toți actorii plată ficsă, ca să nu fie siliți a jucă ori ce fleac, numai pentru ca să atragă lumea: iată singura soluțiune posibilă spre a garantă progresul artei și îmbogățirea literaturii dramatice.

S'au încheiat și concertele simfonice.

Ultimul s'a ținut eri duminecă. Sala, ca totdeauna, plină. Regina presentă.

A fost unul din cele mai frumoase concerte ce s'au dat. În deosebi a produs mare efect simfonic nr. 7 în la maj. de Beethoven. Nici odată n'am vădut pe regina aplaudând cu atâta entusiasm. Orchestra, condusă de dl Wachmann, a bisat părțile „allegretto” și „allegro con brio”.

Nu mai puțină însuflețire a întimpinat și „Capriccio italian” de Tschalkowsky, care în motivele sale italiene ne amintește musica noastră populară, încât câte odată ne părea că auzim cântând fetele și flăcăii noștri de la țară.

Larghetul din quintettul lui Mozart, uvertura din „Tannhauser” de Wagner, ariile de balet din „Magul” de Massenet și preludiul din „Diluviul” de Săint-Sayens, cu solo de violină de dl Flesch, au fost tot atâte puncte briliante ale concertului.

Fiind cel din urmă concert, auditorul ș-a luat re-mas bun cu ovațiuni de la distinsul dirigent, regina l-a poftit în logia sa și i-a exprimat prin termeni căl duros mulțumirea sa, iar orchestra i-a oferit o frumoasă cunună de flori

Dl Wachmann merită aceasta distincțiune, căci concertele simfonice ce conduce sânt cele mai sublime delicii musicale ale capitalei București.

Șilele trecute am asistat și la o intimă întrunire literară.

Cercul amicilor literaturii și artei române a ținut ședința sa ordinară, la care a luat parte numai bărbați.

Casele dlui architect Mincu, unde s'a întrunit ședința, arangiate cu un gust ce numai decât ne denunță pe proprietarul-artist, au resunat de o conversație animată.

Am vădut acolo, pe lângă stăpânul casei, dnii D. C. Ollanescu, profesorul și esteticianul Anghel Demetrescu, sculptorul Georgescu, inginerul Cucu, Nic. Petrașcu directorul revistei cercului, de la Academie pe dnii Sbiera și Marian, pe violoncelistul Dinic, pe poetul profesorul V. D. Păun și pe alții, al căror nume mi-a scăpat din memorie.

Președintele D. C. Ollanescu a raportat de succesul festivalului arangiat la Ateneu, în memoria lui N. Bălcescu. Cercul vrea să-i facă un bust și să-l așeze în grădina Ateneului. Sculptorul Georgescu a fost rugat să facă un proiect de bust.

Apoi dl V. D. Păun a cetit o trilogie a sa foarte reușită, intitulată: „Poesia, pictura și musica”.

Dl N. Petrașcu a dat cetire unei nuvele orientale de dl Duiliu Zamfirescu, care zugrăvește un amor nenorocit, într'o limbă înflorată.

A urmat o paușă, în care ni s'au oferit ceaiul, prăjituri și vin, continuându-se și la masă discuțiile literare.

La orele doue-spre-șcece, când unii ne luarăm adio, societatea a mai ramas împreună.

Academia Română își va închide sesiunea generală mercuri, ținând în aceste șile ședințe lungi, une ori și câte doue pe șile.

Chestiunea premiilor care agită atât de mult lumea din afară, de astă-dată atrage în deosebi interesarea, aș pute să șic mândria noastră a Românilor de dincolo, căci între cei propuși pentru premiare se află trei persoane de la noi.

În momentele când scriu aceste rânduri, nu pot să șciu care va fi hotărîrea plenului Academiei, dar din raportul comisiunii de premii, presintat în ședința

de eri duminică, pot să constataz că comisiunea propune :

pentru premiul Năsturel-Herescu de 4.000 lei, volumul „Spre fericire“ novele de dna Constanța Hodoș, originară din Halmagiu ;

pentru premiul Statului Lazăr de 5.000 lei, cu egale voturi : „Vârtejul de aur“, de St. V. Mihailescu și „Manualul de agricultură rațională“ de dl George Maior, originar din Transilvania ;

pentru premiul Adamachi de 5.000 lei propune împărțirea premiului între volumul de poezii „Secunda“ al dlui Haralamb G. Lecca, colaboratorul acestei foi și între cartea „Excursiuni pe munții țării Bêrsei și ai Făgărașului“ de dl Ioan Turcu, actualminte avocat în Făgăraș.

Anul trecut a luat premiul cel mare Coșbuc, un ardelean ; acuma se propun pentru premiare trei lucrări ardelenesci . . .

Cea din urmă ședință publică, ținută luni la 30 martie (11 aprilie) a fost din cele mai interesante.

Dl I. Kalinderu a cetit lucrarea sa istorică intitulată „Literații opoșanți sub împărați“ ; iar dl D. C. Ollanescu a cetit — ori mai bine declamat — doue satire ale sale : întâia, tinerii despre bătrâni — și a doua bătrânii despre tineri. Frumusețea versurilor și predarea escelentă au făcut impresiunea cea mai viuă și autorul a fost felicitat din toate părțile.

Încheiându-se toate, încheiu și eu scrisorile bucușene, căci plec . . .

Me duc să vîd podul de peste Dunăre, Constanța și marea . . .

Și de-o vrea bunul Dumnezeu, în ziua de Paști, în biserica Sf. Sofia din Constantinopol am să cânt :

— Christos a înviat !

IOSIF VULCAN.

Marele Etymologic a României.

— Raport special al «Familiei.» —

Precum se știe, Academia Română, în sesiunea sa generală din anul trecut, a sîstat publicarea Marelui Etymologic al României redactat de dl B. P. Hașdău și a ales o comisiune compusă din dnii B. P. Hașdău, I. Kalinderu, T. Maiorescu, N. Quintescu, D. Sturdza și Gr. G. Tocilescu, care să se ocupe cu întocmirea unei noue lucrări, ținînd seamă strict de dorințele exprimate de Augustul Donator, în cuvîntarea sa de la 1884.

Aceasta comisiune ș-a presintat raportul în una din ședințele ultime ; din acesta aflăm următoarele :

Comisiunea s'a constituit alegînd președinte pe dl D. Sturdza și numind secretar pe bibliotecarul Academiei dl I. Bianu.

Comisiunea a ținut șese ședințe, la cari înse dl B. P. Hașdău n'a luat parte.

Întelele preocupări ale comisiunii au fost : de a determină cu cea mai mare precisiune posibilă cuprînsul dicționarului, — de a găsi pentru organizarea lucrării, planul cel mai sigur spre a ajunge cât mai iute și mai bine la deplina ei executare.

I Cuprînsul dicționarului. Comisiunea a admis în principiu proiectul de program prezentat de dl I. Kalinderu. Conform acestuia, dicționarul va cuprinde cuvintele limbei comune românești, cum se găsește ea în

scriitorii cei mai însemnați de la XVI încoace. Fiecare cuvînt va fi însoțit de arătarea formelor, a înțelesului principal și a diferitelor sale accepțiuni în ȕiceri, locuțiuni, proverbe etc. La fiecare cuvînt se va arătă într-u cât se va puté, asemenea și explicarea lui etimologică.

II Organizarea lucrării. Mai întéiu s'a impus să se organizeze o adunare de material lexicografic, adica cuvinte cu frazele în cari sînt întrebunțate, din toate scrierile românești de oare-care valoare, avînd cuprînsul din toate ramurile activității intelectuale care s'au desvoltat în limba noastră. Comisiunea a denumit îndată pe filologul care să conducă acea lucrare în persoana dlui Alexandru Philippide, profesor de filologia limbei române la universitatea din Iași și care a dovedit o mare competență în filologia românească prin lucrări foarte mult aprețiate de specialiști străini. Comisiunea a chiebat pe dl Philippide la o ședință a ei, i-a comunicat planul lucrării și i-a propus să ia asupra sa însărcinarea de a dirige lucrarea adunării materialului pentru întocmirea dicționarului, însărcinare care a fost primită de dsa.

Astfel dl Philippide a început lucrarea dsale de la 1 iulie 1897, de când s'a hotărît a i se da o remunerare de 5000 lei pe lună, cu înțelegere că nu va avé în tot timpul acestei însărcinări pe lângă ea o alta ocupațiune decăt acea de profesor universitar. Înainte de a se începe lucrarea, cu care comisiunea decisese a însărcină pe dl Philippide, dsa i-a făcut o expunere scrisă despre cuprînsul dicționarului și despre modul cum să se organizeze compunerea lui după liniamentele fundamentale arătate de comisiune. Comisiunea a decis de asemenea a se da dlui Philippide trei sau patru colaboratori pentru adunarea materialului, cari să lucreze sub directă dsale conducere, fiind numiți de comisiune după propunerea dlui Philippide. Acești patru colaboratori au fost numiți și ș-au început lucrarea de la 1 noiembrie.

Comisiunea a mai decis ca să se ceară și conlucrarea dlui I. U. Jarnik, membru corespondent al Academiei, profesor universitar de filologie romanică la Praga, bărbat cunoscut prin cunoșcințele sale solide și lucrările sale serioase asupra limbei române și anume asupra limbei din literatura poporală. Dl Jarnik a primit îndată propunerea Academiei și de la noiembrie dsa lucrează la adunarea materialului de dicționar din colecțiunile de poezii poporale și de basme.

Astfel a început greaua, dar absolut necesara lucrare prealabilă a stringerii materialului din care să se formeze dicționarul, ce va trebui să continue până la oct. 1899, adica timp de doi ani.

Timpul de patru luni dl Philippide a lucrat singur, făcînd studiile și pregătirile necesare pentru punerea în mișcare a întregii lucrări și începînd adunarea materialului. De la 1 noiembrie, lucrează pe lângă dsa și ceialalți patru colaboratori.

Extractele au ajuns la 115.000 și astfel în toamna anului viitor numerul va întrece milionul.

Când lucrarea pregătitoare va fi terminată la octombrie în anul viitor, Academia se va află în sesiunea anului 1900 în posesiunea unui material lexic de cea mai înaltă valoare, din care se va puté redactă dicționarul mai pe larg sau mai pe scurt, cum se va hotărî atunci în deplină cunoșcință. Se vor face câteva specimene de redactare până la determinarea tipului care să se admită. Atunci se va puté face redactarea întregului dicționar și apoi se va puté da la tipar, re-
visuindu-se textul redactat.

Academia Română.

— Sesiunea generală din 1898. —

V

Premiul Adamachi pentru 1903. Secțiunea științelor propune pentru premiul Adamachi din 1903 subiectul „Alcoholismul în România“. Se adoptă.

Scrisoarea dlui I. M. Moldovan. Membrul I. M. Moldovan, preposit capitular în Blaș, anunță prin scrisoare, că nesosindu-i pasaportul cerut încă în luna lui ianuarie, nu poate veni la sesiunea generală.

Fundațiunea Adamachi. Dl P. Poni citește raportul comisiei fundațiunii Adamachi despre administrarea ei în anul 1897—98 și propuneri pentru 1898—99, precum și bugetul fundațiunii. Din acesta, între altele, se vede că comisiunea a înscris în proiectul de buget două sume neobișnuite până acum: lei 3000 pentru tipărirea lucrărilor bursierilor fundațiunii și a lucrărilor premiate în manuscris cu un premiu Adamachi. Bursierii fundațiunii sunt obligați prin regulament a prezenta memoriile asupra studiilor și cercetărilor lor. Publicarea celor mai bune dintre ele într-o serie specială sub titlul de „Publicațiunile fondului Adamachi“ va contribui pe de o parte la progresul științei și pe de alta la răspândirea numelui și la perpetuarea memoriei donatorului. — A doua sumă este 1000 lei înscrisi ca indemnizare membrilor din juriile examinatoare ale concursurilor. Dl I. Kalinderu aprobă în totul ce a făcut comisiunea de a se face o serie de publicațiuni a fondului Adamachi. Propune ca pe lângă aceasta să se facă bustul reposatului Adamachi, care să se așeze în sala ședințelor, precum va trebui să se facă și bustul lui Ioan Otetteleșanu. Se primește.

Secțiunea istorică arată că ea a ales o comisiune, compusă din dnii V. A. Urechiă, V. Babeș și A. D. Xenopol, însărcinată să redacteze propunerea care se prezintă plenului asupra modului în care Academia să facă publicarea tuturor documentelor inedite referitoare la mișcarea poporului român la anul 1848. Se ia act.

Premiul Adamachi din 1902. Tot secțiunea istorică propune ca subiect pentru concursul premiului Adamachi din 1902 să fie: „Domnia lui Stefan cel mare“. Propunerea se primește.

Colecțiunea Papahagi. Secțiunea literară propune ca colecțiunea de poezii populare macedo-române prezentată de dl P. Papahagi să fie recomandată ministerului instrucțiunii publice spre a dispune publicarea ei la un loc cu materialul de folclor adunate în țară după inițiativa și cu mijloacele acelui ministeriu, sub direcțiunea dlui Tocilescu.

Noua lucrare a dlui S. Fl. Marian. Secțiunea literară raportează, că examinând lucrarea dlui S. Fl. Marian, intitulată „Serbătorile la Români“, a constatat că aceea este o lucrare de valoare și propune să se tipărească cu spesele Academiei. Propunerea se primește.

Dl Iosif Vulcan prezintă prima broșură a „Bibliotecii Teatrale“ edată de Societatea pentru fond de teatru român, care cuprinde comedia „Soare cu ploaie“ și un prolog de Iosif Vulcan.

A doua ședință publică solemnă la 27 martie (8 aprilie) sub prezidiul regelui. Dl A. D. Xenopol citește lucrarea sa: „Constituția lui Ioniță Sturdza din 1822, originea partidului conservator și liberal în Moldova“.

Dl Iuliu Moșil, directorul gimnasiului de la Târgu-Jiu, cere prin scrisoare de a i se da un ajutor

bănesc pentru publicarea revistei sale „Amicul Tinerimei“. Se recomandă ministerului instrucțiunii publice, Academia neavând mijloace spre a da ajutorul cerut.

Academia română la o festivitate în Sibiu. Societatea pentru studiarea Transilvaniei, cu reședința în Sibiu, a invitat Academia să ia parte la serbarea care se va face la 22 august viitor în Brașov, pentru al patrulea centenar al nașterii reformatorului Ioan Honteros și pentru a 50-a adunare generală a acelei societăți. Se decide ca dnii I. M. Moldovan și A. D. Xenopol să reprezinte Academia la acea serbare.

Dicționarul macedo-român. Secțiunea literară propune ca Dicționarul macedo-român lucrat de dl Iancu Dalametra să fie din nou examinat, după ce se va primi manuscrisul întreg, când se va decide asupra publicării lui. Propunerea secțiunii se aprobă.

Serierea dlui G. I. Ionescu-Gion. Secțiunea istorică anunță, că a însărcinat pe dl I. Kalinderu să examineze scrierea dlui G. I. Ionescu-Gion „Bucureștii înainte de 1500“ prezentată spre a fi cetită în ședință publică și tipărită în Anale. Se ia act.

Membru nou în secțiunea istorică. Tot secțiunea istorică aduce la cunoștință că pentru alegerea unui membru în acea secțiune în locul vacant au fost propuși dnii: D. Onciul și M. Suțu, cari nici unul n'a întrunit majoritatea voturilor secțiunii, obținând fiecare câte 4 pentru și 4 contra și 1 abținere. Se ia act.

Serierea dlui N. Iorga. Secțiunea istorică arată că a decis să se publice în Anale scrierea dlui N. Iorga „Manuscrise din biblioteci străine relative la istoria Românilor“. Se aprobă.

Membru corespondent în secțiunea istorică a propus secțiunea pe dl T. V. Stefanelli.

Construirea secțiunii literare. Secțiunea literară anunță că pe anul viitor s'a constituit astfel: președinte Gr. G. Tocilescu, vicepreședinte Iosif Vulcan.

A treia ședință publică luni la 30 martie. Comunicări: dl I. Kalinderu „Literații oșanți sub împărați“ — dl D. C. Ollanescu, „Tinerii și bătrânii“ schițe contemporane.

Membru corespondent pentru secțiunea literară s'au propus de către secțiune dnii Filipide și Duiliu Zamfirescu. Se procedează la vot întâiu pentru dl Duiliu Zamfirescu, rezultatul votului 14 bile albe și 11 negre; neîntrunind două treimi, votul se va repeta. Se pune la vot alegerea dlui Filipide; rezultatul votului: 22 bile albe și 3 negre; prin urmare se proclamă membru corespondent al secțiunii literare.

Membru corespondent în secțiunea istorică s'a propus dl T. V. Stefanelli din Bucovina. Se pune la vot alegerea sa și obține 19 bile albe, 4 negre; prin urmare dl Stefanelli se proclamă membru corespondent al secțiunii istorice.

Comisiunea de 9 pentru examinarea publicațiunilor, cari se vor prezenta la premiile anuale din 1899 Năsturel-Herescu de 4000 lei, Eliade-Rădulescu de 5000 lei și Adamachi de 5000 lei, se alege astfel: din secțiunea literară: Tocilescu, Shiera, Vulcan; din secțiunea istorică Xenopol, N. Ionescu, Urechiă; din secțiunea științelor Aurelian, Poni, dr. Babeș.

Comisiunea financiară se realege în persoanele dlor Babeș, Haret și Poni.

Comisiunea bugetară că Academia administrează peste opt milioane de lei, veniturile ei se urcă la 137 mii lei.

Premiile Academiei Române.

— Mai nou de la Academia Română. —

Premiul Statului Eliade Rădulescu de 5000 lei celei mai bune lucrări asupra subiectului „Considerațiuni istorice și geografice asupra Basarabiei înainte de 1812” — la propunerea unanimă a comisiei, se decerne cu 19 voturi contra 2 singurului manuscris prezentat. Deschizându-se plicul cu numele autorului, se constată că acela este dl Zamfir Arbure.

Premiul Năsturel-Herescu de 4000 lei din seria B, celei mai bune cărți scrise în limba română, cu conținut de ori ce natură:

Se pune mai întâi la vot cartea dnei Constanța Hodoș „Spre fericire”, care în comisiune a întrunit 5 bile albe și 2 negre. Resultatul votului 12 bile albe, 12 negre. Prin urmare se respinge.

Se pune la vot cartea dlui major Saegiu: „Manevră pe hartă” care în comisiune a întrunit numai 3 bile albe și 4 negre. Resultatul votului, 14 bile negre, 10 albe. Deci se respinge.

Se pune la vot drama dlui I. Nenișescu, „Radu de la Afumați”, care în comisiune a întrunit 2 bile albe și 5 negre. Resultatul votului: 14 bile negre și 10 albe. Se respinge.

În urmarea acestora, premiul Năsturel-Herescu urmează a se capitalisa.

Premiul Statului Lazăr de 5000 lei, unei cărți scrise în limba română cu conținut științific.

Se pune întâi la vot cartea dlui St. C. Michăilescu, „Vârtej cu abur”, care în comisiune a întrunit 6 bile albe și 1 abținere. Resultatul votului 13 bile albe și 11 negre.

Se pune la vot cartea dlui dr. George Maior, „Manual de agricultură rațională” care în comisiune a avut 5 voturi albe, 2 negre. Resultatul votului 14 bile albe, 10 negre. Prin urmare ambele aceste lucrări au să se pună de nou la vot în ședința următoare.

Premiul Adamachi, de 5000 lei, unei cărți cu cuprins moral de ori ce natură.

În comisiunea de premii au întrunit câte 5 voturi pentru și 2 contra: volumul de poezii „Secunda” al dlui H. G. Lecca și cartea dlui Ioan Turcu „Escursiuni pe munții țării Bërsei și ai Făgărașului”; comisiunea a propus ca premiul să se împartă între dâșii.

Se pune întâi la vot propunerea d'ea se împartă premiul în două și se admite unanim.

Apoi se pune la vot cartea dlui Turcu și obține 20 voturi albe și 4 negre; după aceea volumul dlui Lecca și rezultatul e 19 voturi albe, 5 negre.

Prin urmare premiul se împarte între dnii Turcu și Lecca, având fiecare să capete câte 2500 lei.

*

În ședința a doua se pune de nou la vot cartea dlui Michăilescu „Vârtej cu abur” și întrunește 13 voturi pentru și 12 contra; apoi cartea dlui Maior „Manual de agricultură” și întrunește 15 voturi pentru și 10 contra. Neîntrunind nici una două treimi, urmează să se pună la vot a treia-oară în ședința de încheiere.

Oue de Paști.

Christos a înviat!

Aceasta este ziua care a dat-o Domnul să ne bucurăm și să ne veselim într'ênsa.

Se și veselec toți, în deosebi copiii, căci capătă oue roșii și pot să se joace cu ele.

Bucătăreasa tocmai a luat un braț de oue să le ducă să le roșieze. dar băiații nu mai pot de dor, sar la ea și-i apucă rochia să le deie cât mai curând ouele de Paști.

LITERATURĂ ȘI ARTE.

Șcri teatrale și musicale. *Dna Aristița Romanescu*, prima artistă a Teatrului Național din București, mercuria trecută a serbat a 25-a aniversare a carierei sale artistice. — *Di George Enescu*, tinerul artist-compositor, care a cucerit tot Bucureștii cu compoziția sa „Poema română”, s'a întors la Paris, unde va rămâne încă doi ani, spre a-și completa studiile musicale întrerupte pentru un moment, prin mergerea sa în România. — *Dna Darclée* a cântat cu mare succes la Constantinopol; sultanul a decorat-o cu ordinul „Osmanie” în brilante, pentru meritele sale artistice. — *Corul mitropolitan din Iași*, sub conducerea dlui Mucicescu, va merge în curând la Petersburg, să dea și acolo un concert.

Biblioteca Teatraiă. Societatea pentru fond de teatru român, dorind a da diletanților noștri un repertoriu de piese, a început să publice o „Bibliotecă Teatraiă”. Prima broșură a apărut zilele trecute și conține un prolog în versuri și o comedie originală într'un act. „Soare cu ploaie” de Iosif Vulcan. Prețul 20 cr. De vândare la librăria-editoare N. I. Ciurecu în Brașov.

Tinerul pictor Al. Bănulescu din București a terminat de curând două portrete pe care le-a expus în vitrina halei țiarului „L'Independançe Roumaine” din București. Ele reprezintă pe regele Carol și pe regina Elisabeta, în mărime naturală și sunt comandate de prefectura județului Iași. Regele Carol, în plină față, cu degetul mâinei drepte în închietura tunicii, cu stânga sprigîindu-se pe mânerul sabiei, stă în picioare. Regina Elisabeta, așezată în profil, ține cu stânga o carte, pe când mintea-i pare a urmări o cugetare în sboru-i, cu ochiul pierdut în vag.

Expoziție artistică în București. La 1/13 mai se va deschide în București, în palatul Ateneului Român, expoziția operilor artiștilor în viață; în aceasta vor fi reprezentați pictorii, sculptorii și arhitecții.

Scrierile dlui Jacob Negruzzi. A apărut de curând, în editura librăriei Socec et Comp. în București, volumul VI din „Scrierile complete” ale dlui Iacob Negruzzi. Acesta conține traduceri din Schiller și anume: Cabală și amor, Don Carlos și Maria Stuart, — prima în prosă, cele două din urmă în versuri albe.

O carte olandeză despre Români. Dl C. G. Rommenholler, consul general al României la Rotterdam, a publicat de curând o carte intitulată „Rumene” scrisă în limba olandeză și totodată o traducere a acelei cărți în limba franceză. Aceasta scriere formează un frumos volum în 8° de 256 pagini, cu mai multe table statistice. Autorul se ocupă într'ênsa de toate manifestările vieții economice, finanțe, producțiune agricolă și comercială, comerț și căi de comunicație ale României.

C E E N O U ?

Christos a înviat! Anunțăm cu plăcere, că ne-au mai promis concursul lor dñii Gr. G. Tocilescu, Ales. Vlahuță, Gherea-Dobrogean, G. I. Ionescu-Gion și dna Constanța Hodoș. Dl Al. Vlahuță ne-a și dat o frumoasă poezie inedită pe care o punem, drept cadou de Paști, în fruntea numărului nostru de astăzi. Anunțând aceste cetitorilor noștri, le urăm serbători ferice!

Reunirea femeilor române gr. or. din Făgăraș și giur a ținut adunarea sa generală în 3 aprilie n. sub presidiul dnei Maria Dan, secretar dl I. Berescu.

Memoria poetului Ion Lăpădatu. Mercuri la 25 martie (6 aprilie,) în ziua de Bunavestire dl profesor Andrei Bârseanu a ținut în sala festivă a gimnasiului din Brașov un discurs comemorativ despre regretatul Ioan Lăpădatu, mort tocmai înainte de două-deci de ani. Discursul, scrie „Gazeta Transilvaniei“, a fost împărțit în două părți. În partea primă, pe lângă o descriere a persoanei lui Lăpădatu, făcū biografia și arată eminențele lui calități ca profesor, ca conducător al societății de lectură, ca membru valoros al societății române în genere etc. În ce privește ideile lui Lăpădatu, dl Bârseanu îl găsește mai mult inspirat de poetul Andrei Mureșanu, de Bolintineanu și Alexandri. În partea a doua a discursului a și probat aceasta, citind și analizând mai multe scrieri în prosă și poezie de ale lui Lăpădatu. Discursul a durat aproape două ore. Lume puțină.

Memoria lui Alexandri în Bucovina. Consiliul școlar al Bucovinei a încuviințat cererea direcțiunii liceului din Ceruăuți, ca să se țină în fiecare an serbarea bardului național Vasile Alexandri.

Principele Ferdinand al Bulgariei, împreună cu principesa soție și Boris, fiul lor, vor face o vizită la Curtea Regală a României la 9/21 maiu și vor asistă a doua zi la defilarea trupelor cu ocaziunea serbărilor de 10/22 maiu.

Congresul corpului diactic în România. Al cincispre-decelea congres al Societății Corpului didactic din România se va ținé anul acesta la P. Neamțu, în zilele de 9/21, 10/22 și 11/23 aprilie. Anuarul societății a apărut și cuprinde congresul de la Constanța, statutele și regulamentele societății.

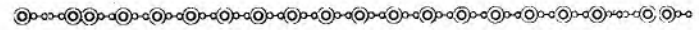
O istorie ciudată despre scriitorii fancezi. Diarul francez „Petite Republique“ povestește următorul fapt de toată nostimada: „Gaulois“ (un alt diar francez) însărcinează pe un vestit romancier să-i scrie un roman cu 1 franc rëndul. Scriitorul, avënd mare experiență în afaceri d'astea, se duce la un alt scriitor, om de talent, înse necunoscut, și-i oferă 25 de bani pentru linie, ca să scrie el romanul în locul și sub numele lui. Acesta primește cu plăcere. De o dată scriitorul cel mare primește veste că angajatul seu e pe moarte. Aleargă la dëndul și-l găsește mort. Atunci trimite repede la redacție ca să i se aducă numerele de la începutul romanului. Se apucă de citește, ca să între în materie, și scrie urmarea. Apoi dă fuga cu manuscrisul la redacție. — Ce, vrei să glumești? îi diise directorul. Urmarea romanului o avem deja, ne-a sosit adineauri. Și cu adevărat urmarea eră acolo. Vestitul scriitor își ține cumpătul cum poate mai bine și descoperă la urmă că și autorul tocmit de dëndul vënduse romanul altuia mai puțin cunoscut și mai sărac ca el pe prețul de 10 bani rëndul.

Un bilet de cununie original. O actriță foarte populară în Berlin, fiind în ajun de a se mărită, a găsit

următorul mijloc, ca să facă cunoscut publicului lucrul acesta: Diarele berlineze, după rugăciunea ei, au înregistrat următoarea notă: „Tuturor prietenilor și cunoscuților mei doresc să le fac cunoscut prin anunțul de față, că sânt în ajun de a jucă într'un rol nou, pe care nu l'am mai jucat nici odată până astăzi. Drama în care voui jucă se chiamă „Căsătorie“. Rolul amorescului este încredințat dlui Hans E. . . De la chipul cum va jucă el rolul acesta, atêrnă soarta piesei, care va fi, după cum îi va plăcea lui, comedie ori tragedie. În ori ce cas piesa nu se va preface în farsă, fiind că sântem amândoi prea sinceri și prea serioși pentru a face aceasta. Ceva mai mult, toți prietenii me încredințează că în piesa „Căsătorie“ nu e nimic de ris. Toți prietenii și cunoscuții vor primi, ca nici odată, — bilete gratis pentru a asistă la actul I al acestei piese, act care se va jucă în biserica X. din orașul Berlin“.

Treabă americană Orașelul Caylord, cu vre-o 25.000 locuitori, în statul Kausas, din America, este esclusiv administrat de femei. În capul administrației se află ca primăreasă dna Antoniette Haskal, care a fost deja aleasă de două ori în această demnitate. Ca prim notar al comunei figurează domnișoara Florence Headley, care deja în vêrstă de 17 ani, ridigea foaia oficială a comunei, intitulată Caylord Herald. Acum este în vêrstă de 20 ani, și pentru a doua oară aleasă prim-notar al primăriei. Judecătărol polițienesc este dna Mary Foote, o doamnă de 45 ani. La alegerea sa în această funcțiune avea contra ei ca candidat, pe propriul ei soț.

Au murit: Dr. Petru Gioranu, medic practic în Francensbad, la Sibiu în 6 aprilie în etate de 47 ani.

Călindearul săptămânei.

Dumineca SS. Pasci. Ioan c 1, v. 1-17.

Diua sept.	Călindearul vechiu	Călind. nou	Soarele,
Duminecă 5	(f) Sfintele Paști	17 Rudolf	5 12 6 48
Luni 6	(f) Luniă Pașt.; P. Eulichie	18 Apoloniu	5 10 6 50
Marți 7	(f) Mar. Pașt.; C. P. George	19 Crestenția	5 9 6 61
Mercuri 8	Ap. Irodion, Agav și Ruf	20 Sulpițiu	5 7 6 53
Joi 9	M. Eupsichie	21 Anselm	5 6 6 54
Vineri 10	Mii. Terentie și Pompie	22 Francisc	5 5 6 55
Sâmbătă 11	M. Antipa Ep Progemului	23 Adalbert	5 4 6 56

Proprietar, redactor respunďător și editor:
IOSIF VULCAN. (STRADA ALDĂS NR. 296 b.)

Păziți-ve sănătatea!

Tuturor celor-ce sufer de **boale de plept**, de **boală de apă**, de **mistuire neregulată**, **dureri de stomac** de **reumatism**, **gutural**, **durere de ochi**, și alte boale lăuntrice, apoi pentru **boalele de copil**, se recomandă cu multă căldură

Medicamentele Kneippiane

pregătite strict după îndrumările celebrului S. Kneipp și întrebunțate cu cel mai mare succes de mii de bolnavi.

Se pot căpêta de-adreptul sau prin postă dela farmacia dlui **Dr. Iulius Schopper** în Oravița (Krassó-Szörény m.).

Catalogul tuturor medicamentelor (leacurilor) cu prețurile lor, se trimite, la cerere, ori-cui gratis și franco din numita farmacie!

8-10